

เทศน์อบรมฆราวาส ณ ศาลาสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ

เมื่อเช้าวันที่ ๑๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๙

วันลตทิจูมานะ

ก่อนจ้งหัน

วันนี้เป็นวันสงกรานต์ พี่น้องทั้งหลายโปรดทราบเอาไว้ที่จะปฏิบัติการเล่นต่อกัน ฟังว่าการละเล่นต่อกัน ไม่มียศถาบรรดาศักดิ์ชาติชั้นวรรณะสูงต่ำอะไร เป็นนักเล่นด้วยกัน เวลานั้นอย่านำมาสิ่งใดที่จะเป็นข้อขัดข้องในการเล่นของกันและกัน ปล่อยให้หมดเรียกว่าเล่น เวลาเล่นเล่นจริง ๆ ไม่ถือสีถือสาถือชาติชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำ แม้แต่เล่นกับหมา หมาเลียปากก็สบายเลย ถ้าธรรมดามาเลียปากไม่ได้ใช้ไหม เวลาเล่นหมาเลียปากได้ เลียได้หมด จึงเรียกว่าเล่น เล่นกับหมาเราต้องเป็นหมาไปด้วย

นี่ก็เหมือนกัน เล่นให้พอประมาณ อะไรที่จะเป็นการกระทบกระเทือนไม่ใช่เป็นการเล่น สิ่งที่เล่นก็คือว่าเป็นความสนุกสนานรื่นเริงต่อกันและกัน เรียกว่าเล่น พวกกันจำเอาไว้ ที่เคยปฏิบัติตามขอบประเพณีของมนุษย์เราอยู่ร่วมกันมาก็ปล่อยให้หมดเวลานั้น เอาขอบประเพณีของการละเล่นซึ่งกันและกันมาใช้ในวันนี้ ไปที่ไหนก็เหมือนกันให้สิทธิการเล่นต่อกันและกัน พวกกันเข้าใจเอาไว้ จึงเรียกว่าเล่น ประชาชนเขาเล่นกันหมาในวัดนี่คือไ้ทางขอดเล่นกับพระ กับหลวงตามันก็เล่นด้วย มันวิ่งพันไปเลย เราก็กินกับมันได้สบาย อย่างนั้นแหละ ให้พร

หลังจ้งหัน

วันนี้เป็นวันว่างประจำปี ปีหนึ่งมีหนเดียว วันสงกรานต์เป็นวันว่าง ว่างการทำงานที่หมุนตัวเป็นเกลียวตลอดทุกวัน ๆ มา แล้ววันนี้เป็นวันว่าง เราได้เข้าสู่อรุณสูธรรม ฟังเสียงอรุณเสียงธรรม ได้ทำบุญให้ทาน ขวนขวายความดีงามเข้าสู่ใจอันเป็นสาระสำคัญมาก วันนี้ท่านทั้งหลายได้มาร่วมกันเป็นจำนวนมากทีเดียว ได้มาสร้างคุณงามความดีในวันว่างเช่นนี้ ว่างทางด้านวัตถุแล้วก็มาบำเพ็ญกุศลในทางศีลธรรมเข้าสู่ใจวันนี้ แล้วการเล่นสงกรานต์สงเก็นก็ดังที่พูดแล้วเมื่อเช้านี้ ฟังแต่เสียงว่าเล่นนะ อย่านำสิ่งใดที่สำคัญตน ว่ามีค่ามีราคาสูงศักดิ์อะไรเหล่านั้นเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเล่น จะเสียงานเล่นความสนุกสนานนั้นจะเสียไป เป็นความชอกช้ำหรือกระทบกระเทือนภายในจิตใจ

ถ้าเอาชาติชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำเข้ามาเกี่ยวข้องกับการเล่นอย่างนี้ไม่ได้ ต้องเป็นเล่น ชาติชั้นวรรณะฐานะสูงต่ำตัดออกหมด เหลือแต่นักเล่นด้วยกัน ไม่ถือสีถือสากันเลย วันนั้นโละออกให้หมด ศักดิ์ศรีดีงามอะไร ๆ โละออกให้หมด ให้เหลือแต่ศักดิ์ศรีดีงามของการเล่นสนุกสนานกัน นี่ศักดิ์ศรีดีงามแห่งวันสงกรานต์เรา เล่นให้สนุกสนานอย่าทำความชอกช้ำแก่กัน วันนี้เป็นวันลตทิจูมานะทุกอย่าง คุณค่าราคาประจำตัวที่มีมา

ดั้งเดิมให้ลอดอกหมด ให้เหลือแต่ความสนิทสนมกลมกลืน ไม่ถือสีถือสา กัน เล่นกันอย่างเด็ก ผู้ใหญ่ก็ตามลงไปเล่นแล้วเล่นเป็นเหมือนเด็กไปเลย

อย่างหมาเราไปเล่นกับมัน มันเลียปากเรา เราไปดมมันไม่ได้นะหมา ก็เล่นกับมัน มันก็เลียปากเอาซี เข้าใจไหม ยอมให้มันเลีย ก็เมื่อเราเล่นกับมันแล้ว มันเลียปากก็ได้ หรือมันจะขี้ใส่หัวก็ไปล้างเอา จึงเรียกว่าเล่น จะไปถือสีถือสากับหมาไม่ได้ อันนี้เวลาเล่นกันก็ให้เป็นแบบเดียวกันนี้ อย่าไปถือสีถือสา กัน อย่าทำรุนแรง การเล่นอย่าทำรุนแรง ให้เล่นเป็นความสนุกสนานต่อกัน แล้วเป็นที่ยึดประจำประเพณีแห่งชาติไทยของเราต่อไปด้วยความรื่นเริงบันเทิงต่อกัน ปีหนึ่ง ๆ จะมีหนหนึ่ง ๆ เท่านั้นละ

เช่นวันนี้เป็นวันสงกรานต์เป็นวันว่าง การบำเพ็ญงานการกุศลของเราก็ได้บำเพ็ญมาแล้วทั่วหน้ากัน วันนี้เต็มศาลา คนจำนวนมากมาวันนี้ หลังจากนั้นแล้วเราก็ประกอบหน้าที่การงานของเราที่เป็นกุศล เป็นความสงบเย็นใจ หรือจะสนุกรื่นเริงกันได้ได้ในฐานะที่เป็นเพื่อนเล่นด้วยกัน อย่าไปถือสีถือสา กัน ผิดกับคำว่าเล่น ต้องลดลงหมด คักคักศรีตังามคุณค่าราคาที่มีประจำตนให้โละออกหมด เหลือแต่นักเล่นด้วยกัน ไม่ถือสีถือสา กัน นั้นถูกต้องกับประเพณีของชาติไทยเรา ที่น้อมตัวลงสู่ความสมัครสมาน ความรื่นเริงบันเทิงต่อกัน โดยไม่ถือสีถือสา กัน นี้เป็นความชอบธรรมแห่งประเพณีของชาติไทยเรา ให้ท่านทั้งหลายจำอันนี้ไว้

หลังจากนี้แล้วเราก็จะไปทำประโยชน์ วันนี้จะไปเลี้ยงช้าง ช้างที่อยู่อยุธยา เตรียมของไปเต็มเหนี่ยวเลย เลี้ยงเสร็จเรียบริ้อยแล้วเหลือเท่าไรก็มอบให้โรงช้างเขาไป ทุกปีที่เราไปต้องเศษเหลือทั้งนั้น วันนี้ก็ตั้งใจจะไปเลี้ยงช้างเขา กลับมาแล้วดูเหมือนตอนบ่ายห้าโมง เลขาสมเด็จพระราชทานนิมนต์ให้ไปที่โรงพยาบาลจุฬา ชั้นหกที่ท่านประทับอยู่ นิมนต์พระไปสื่งค์ห่าองค์ เราเป็นหัวหน้านิมนต์ให้ไปประมาณบ่ายห้าโมงเย็น ไปนุ่งกลับมาแล้วตอนเย็นก็จะไป วันนี้มีอยู่สองงานด้วยกัน เราก็ไปทำประโยชน์ให้โลกนั้นละ ช้างกิน่าสงสาร ขนลงไปทุ้มลงเลยๆ ให้เศษเหลือทุกครั้งทีไป ขนไปเต็มเหนี่ยวๆ พอช้างกินอิมแล้วมันเมินแล้วที่นี้ ของเหล่านี้เราก็ขนเข้าสู่โรงช้างเขาต่อไป อย่างนี้ทุกปีที่เราเคยปฏิบัติ จะให้ศีลให้พร

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz